

TJUGUÅTTONDE BANDET
SYRTEN-VIKARNA - TIDSBESTÄMNING

Stockholm 1919

Nordisk familjeboks förlags aktiebolag
Nordisk familjeboks tryckeri

Sällskapet för folkundervisningens befrämjande utgör en fortsättning eller rättare en ombildning af det på sin tid betydande, i Stockholm arbetande Sällskapet för växelundervisningens befrämjande (se härom Växelundervisning). Ombildningen försiggick 1866, sedan det under sistnämnda sällskaps direktion stående folkskollärarseminariet indragits och till följd däraf ej mindre det därtill utgående statsanslaget upphört än ock den åt sällskapet upplåtna, för skolan och seminariet använda lägenheten måst återställas till staten. För sitt syftemål, hvilket antyddes i namnet, skulle det nya sällskapet verka dels genom den af växelundervisningssällskapet underhållna skolans fortsatta verksamhet som profskola, dels ock genom att bereda tillfälle till undervisning och öfning åt sådana unga män, som antingen önskade inträda vid statens seminarier, men saknade därtill nödiga förkunskaper, eller ämnade egna sig åt lärarkallet vid de mindre skolor, där examinerade lärare icke erfordrades, dels slutligen genom att fortsätta utgifningen af tjänliga läroböcker och annan undervisningsmateriel. 1873 ombildades profskolan och

delades på två särskilda afdelningar: den ena en egentlig folkskola, den andra en fortsättningsskola, hvarmed åsyftades dels att visa, hur undervisningen i en högre folkskola lämpligen borde ordnas, dels att bereda tillfälle för de ynglingar, som inträdt i yrkena, att vinna ökad bildning. Sedan fortsättningsskolan emellertid fyllt sin uppgift, då andra dylika skolor uppstått, upprättades i dess ställe 1883 en s. k. preparand-anstalt för unga kvinnor, som önskade inträda vid statens seminarier. Med den s. k. preparand-anstalten förenades 1885 ett småskolläraryrkesseminarium. 1896 beslöt emellertid sällskapet att omorganisera hela sin läroanstalt till en högre folkskola, som trädde i verksamhet höstterminen 1897. Dess uppgift är att åt flickor, som genomgått folkskolan, meddela dels en fortsatt undervisning, dels en fullständigare utbildning för kvinnans praktiska lifsuppgifter. Fr. o. m. 1912 omfattar skolan tre enåriga klasser. Undervisningen i tredje klassen afser att bibringa lärjungarna verklig yrkesutbildning i vissa viktigare kvinnliga yrkesgrenar, särskildt hemsysslor, barnavård och klädsömnad. — Enligt de 1896 af K. M:t stadfästa stadgarna har sällskapet till uppgift att främja en ändamålsenlig folkundervisning. Ledningen af sällskapets angelägenheter utöfvas af en direktion af 12 personer, valda af sällskapet bland dess ledamöter, en tredjedel hvarje år. Sällskapet, som har eget hus i Stockholm, har sedan början åtnjutit i statsanslag 4,500 kr. årligen samt fr. o. m. 1908 ett särskildt statsbidrag å 200 kr. till undervisningen i huslig ekonomi. Sedan 1912 har sällskapet erhållit årliga anslag af växlande storlek från Stockholms stad (8,000 kr. 1918). Sällskapets tillgångar utgjorde vid 1914 års slut 107,186 kr. A. J.